

حسابداری و بودجه

مؤلف: حمید یعقوبی

www.ketab.ir

سرشناسه	يعقوبی، حمید، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	حسابداری و بودجه / مؤلف حمید یعقوبی.
مشخصات نشر	تهران: مؤسسه انتشارات برآیند پویش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۳۸۸ ص.
شابک	978-622-700516-5
وضعیت درست نویسی	فپا
موضوع	بانک و بانکداری -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	Banks and Banking -- Iran -- Case studies
موضوع	وام‌های بانکی -- ایران -- نمونه پژوهی
موضوع	Bank loans -- Iran -- Case studies
موضوع	بانک و بانکداری -- ایران -- گلستان
موضوع	-- Iran -- Golestan Banks and Banking
رده بندی کنگره	۲۳۲۷ /HG
رده بندی دیویی	۱۰۰/۵۵/۳۳۱
شماره کتابشناسی ملی	۶۰۹۰۳۹۵

مؤسسه‌ی انتشارات برآیند پویش

نام کتاب : حسابداری و بودجه

مؤلف : حمید یعقوبی

ناشر : انتشارات برآیند پویش

طراحی جلد: مؤسسه انتشارات برآیند پویش

نوبت چاپ : اول / بهار ۱۳۹۹

شمارگان : ۱۰۰۰ جلد

چاپ : جباری

قیمت : ۴۵۰۰۰ تومان

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۷۰۰۵-۱۶-۵

برآیند پویش: میدان انقلاب، خ منیری جاوید، بن بست توحید، پلاک ۲.

تلفن: ۶۶۴۸۵۴۱۴ - ۶۶۹۶۸۴۶۳

پیشرفت های سالیان اخیر در زمینه های علوم و فنون بالاخص در نظام مالی و نهادهای پولی و مالی تحول عظیمی را بنیان نهاده و منشأ دگرگونی در نگرشها و رفتار افراد نسبت به محیط اقتصادی و نهادهای مربوط به آن شده است. سیستم مالی یکی از مهمترین اجزاء هر اقتصادی محسوب می شود. سیستم مالی شامل شبکه ای از بازارهای مالی، موسسات، شرکتهای تجاری، خانوارها و دولت می باشند که در آن سیستم مشارکت داشته و عملیات آن سیستم را تنظیم می کنند. و موسسات مالی و پولی بعنوان واسطه گران این چرخه به آحاد مردم و شرکتهای و موسسات دولتی و غیردولتی خدمات ارائه می دهند.

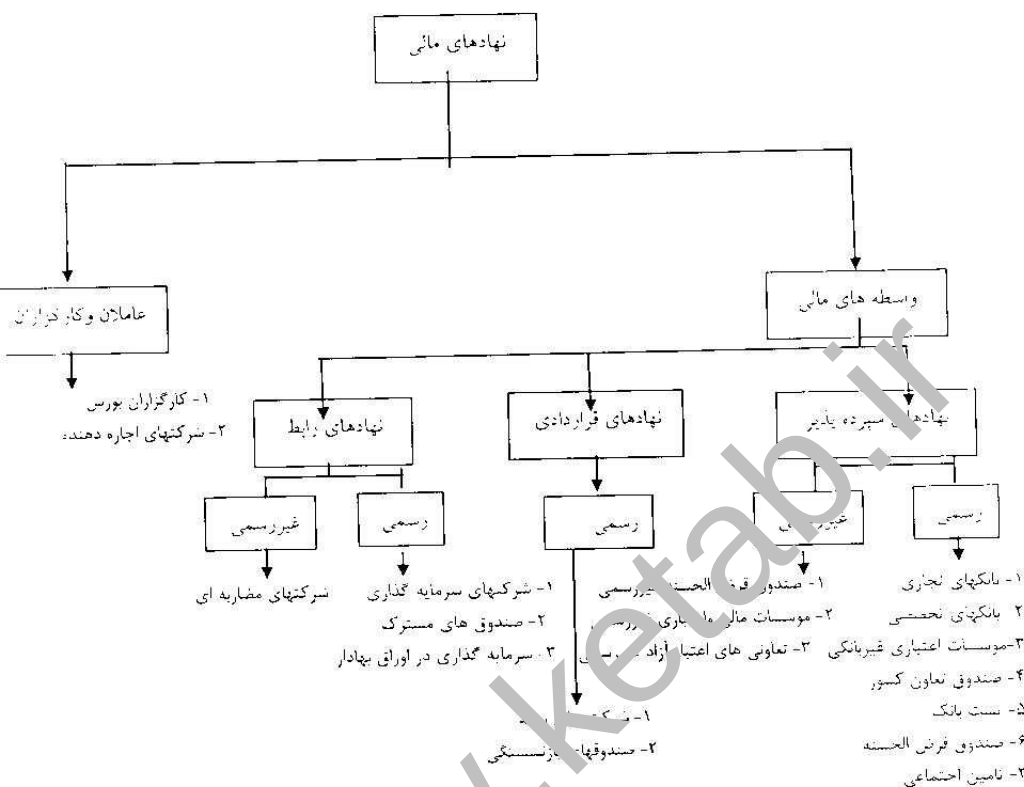
بانکها در اداره کشورها نقش تعیین کننده ای دارند و از مهمترین ابزار رشد و توسعه کشورها محسوب می شوند. بطور کلی اینکه بانکها با جذب نقدینگی و اعطای تسهیلات می توانند در رشد و توسعه اقتصادی کشور و تحقق اهداف چشم انداز و برنامه پنج ساله دولت نقش موثری را ایفا نمایند.

با توجه به نقش و اهمیت بانکها در رشد و توسعه کشور در این پژوهش سعی شده است تا ضمن بیان نقش سیستم بانکی در رشد اقتصادی به تفکیک بخش های مختلف اقتصادی در استان گلستان پرداخته و ضمن ارائه ادبیات و سابقه پژوهش در شرح، داخل ایران با توجه به تجزیه و تحلیل داده های حاصل از پژوهش، نتایج پژوهش ارائه و به تحقیقات مشابه بحث و نتیجه گردیده است.

۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

نهادهای مالی در ایران شامل بنگاههای مالی، موسسات بیمه، صندوقهای قرض الحسنه پس انداز، صندوق بازنشستگی و ... می باشند. این موسسات می توانند با استفاده از امکانات مالی امکان انتقال پس اندازها را از پس اندازکنندگان به وام گیرندگان فراهم می سازند. بنابراین بخش مهمی از پس اندازهای جامعه از طریق بانکها و موسسات مالی هدایت می شوند. بعد از درآمد خانوارها وامهایی به بانکها و موسسات مالی در اختیار خانوارها، موسسات و دولت قرار می دهند. مهمترین منبع تأمین مالی جامعه برای خرید کالا و خدمات مصرفی و تأمین مالی خرید کالاهای سرمایه گذار شامل ساختن سدیزگراهها، پلها و خرید ماشین آلات و ابزارها ... می باشند. سرمایه گذاری نیز بهره دوری منابع جامعه و استان را افزایش داده و باعث رونق شهر و استان یک جامعه از سطح زندگی بالاتری برخوردار باشند.

بنابراین هر اقتصاد مدرن واسطه هایی دارد که عملکردهای مالی عمده را برای افراد، خانوارها، شرکت ها و بنگاههای کوچک و جدید و دولتها برعهده می گیرد که نمودار شماره ۱ نهادهای مالی را در ایران برحسب انواع واسطه های مالی و عوامل و کارگزاران نشان می دهد:

نمودار (۱): طبقه بندی نهادهای مالی در ایران

نیاز به بسیج منابع داخلی به منظور تأمین برنامه های توسعه یکی از ضروریات هر جامعه ای می باشد. برای حفظ رشد اقتصادی، یکی از عوامل مؤثر، منابع داخلی کشور می باشد. علیرغم نقش مهم بانکها در تأمین این منابع، اگر پس اندازها سرمایه گذاری نگردد و یا در راههای غیرتولیدی مثلاً دلالتی، سفته بازی، خرید و فروش سهام و کالاهای لوکس و تجملی و یا خروج این منابع به خارج از کشور صرف گردد؛ افزایش تولید و رشد اقتصادی را در پی نخواهد داشت. بنابراین این هر قدر نظام بانکی پیشرفت تر عمل کند بازارهای مالی توسعه می یابند و در نتیجه رشد اقتصادی را موجب می شوند.

بطور کلی بانکها و موسسات مالی دو وظیفه بر عهده دارند:

اول اینکه وسیله پرداخت بین افراد و اقتصاد را فراهم کرده، انتقال وجوه را از وام دهنده به وام گیرنده (خانوارها، موسسات، دولت) امکان پذیر می سازند.

دومین وظیفه وساطت مالی که کمک می کنند تا شکاف بین وام دهنده و وام گیرنده را با ایجاد بازار مالی پر کنند. لویین^۱ (۱۹۹۷) پنج کارکرد اساسی برای نظام مالی و بانکی در اقتصاد بیان می کند که ناشی از وظیفه اولیه

سیستمهای مالی تخصیص منابع در طول مکان و زمان در محیطی نا اطمینان به منظور بهبود هزینه های اطلاعاتی و معاملاتی است که عبارتند از:

۱- تسهیل مبادله، محفوظ ماندن از تنوع بخشیدن و تجمع ریسک^۲ - تخصیص منابع^۳ - نظارت نزدیک بر مدیران و اعمال کنترل بر شرکتها^۴ - تجهیز پس اندازها^۵ - سهولت بخشیدن به مبادله کالاها و خدمات، این پنج کارکرد از طریق دو کانال تراکم سرمایه^۶ و ابداعات تکنولوژی^۷ روی رشد اقتصادی تاثیر می گذارند. اغلب مبنای نظری تاکید دارند که یک رابطه مثبت بین توسعه مالی و رشد اقتصادی وجود دارد. اعطای تسهیلات بخش مهمی از عملیات هر بانک را تشکیل می دهد. بانکها با عملیات اعتباری خود امکان انتقال منابع از اشخاصی که مستقیما مایل و یا قادر به مشارکت در فعالیتهای اقتصادی نمی باشند به افرادی که جهت انجام امور اقتصادی نیازمند به منابع مالی می باشند را فراهم ساخته و باعث تسهیل فعالیتهای اقتصادی، افزایش سرمایه گذاری و تولید می شوند. بانکها به کمک سیاست های اعتباری و مالی خود قادر هستند وسایل رشد و توسعه اقتصادی و یا برعکس توقف و رکود اقتصادی را در کشور فراهم کرده و یا با اعطای وام های بازرگانی، صنعتی و تولیدی وسایل توسعه کشور را فراهم آورند. مطالعات تجربی^۸ در کشورهای مختلف انجام شده بیانگر این موضوع می باشد. مطالعات اسپیرز^۹ اسپیرز^{۱۰} (۱۹۹۱) بیانگر آن است که مراحل اولیه رشد واسطه های مالی و بانکی در کشورهای افریقایی باعث رشد اقتصادی شده است. مطالعات برلنی^{۱۱} و سارا کوگلو^{۱۲} (۱۹۸۳) ثابت کرد که تاثیر رکورد مالی روی رشد اقتصادی با استفاده از آمار ۲۱ ساله در دهه ۱۹۷۰ میلادی توسعه جدی است. نتایج حاصل از مطالعات کینگ و لوین^{۱۳} (۱۹۹۳)، بیانگر آن است که توسعه بخش مالی و بانکی اعطای تسهیلات تاثیر عمده ای روی رشد اقتصادی دارد و این کار را از طریق بهبود بهره وری سرمایه گذاری (تخصیص بهتر منابع) و نیز از طریق سطح سرمایه گذاری بیشتر انجام می دهد.

مروری بر مطالعات انجام شده

الف - مطالعات بین المللی

مطالعات تجربی نشان می دهد که تسهیلات بانکی، جریان تولید و اشتغال تاثیر مثبتی دارد که به تعدادی از آنها می پردازیم. پاتریک^{۱۴} (۱۹۶۶) دو الگو در مورد رابطه علی بین توسعه مالی (بانکی) و رشد اقتصادی مطرح می سازد. الگوی اول او که به نام نظریه دنباله روی تقاضا^{۱۵} معروف است، در ابتدا رشد گسترش سیستم مالی را طلب می کند. همانطوریکه بخش واقعی اقتصاد توسعه می یابد، تقاضا برای خدمات و تسهیلات مالی متنوع تحقق می یابد که به طور معقولی از طرف بخش مالی ارضا می شود. در الگوی دوم، توسعه بخش مالی و بانکی مقدم بر تقاضا برای خدماتش است. با سوق دادن منابع کمیاب پس انداز کنندگان (سپرده) به سرمایه گذاری بر طبق نرخ نسبی بازدهی، بخش مالی و بانکی تقدم داشته و رشد واقعی را موجب می شود.

1- Capital Accumulations.

2- Technological innovations.

3- Empirical research.

4- Spears, Annie, 1991, Financial Development and Economic Growth- Causality Tests, Atlantic Economic Journal, 19, 66.

5- Tanyi, Anthony and Saracoglu, Rusdu, The Importance of Interest Rates in Developing Countries, Finance & Development, 20: 20-23

6- Sara Cöglu

7- King, Robert, and Ross Levine, 1993a, Finance and Growth: Schumpeter Might Be Right, Quarterly Journal of Economics, 108 (3): 717-735.

8- Patrick, H.L., (Financial Development and Economic Growth in underdeveloped Countries), Journal Economic Devel. No 4 (2) pp 174- 89, (1966).

9- Demand- Following